

ΣΥΝΤΟΜΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗΣ ΦΥΣΗΣ ΤΗΣ ΣΑΗΗΝΤΟΛΟΓΙΑΣ

J. GORDON MELTON, ΔΙΔΑΚΤΟΡΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
Ηνωμένες Πολιτείες
10 Μαΐου 1981

SAMUEL S. HILL, ΔΙΔΑΚΤΟΡΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
Ηνωμένες Πολιτείες
12 Αυγούστου 1979

GARY D. BOUMA, ΔΙΔΑΚΤΟΡΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
Αυστραλία
30 Οκτωβρίου 1979

IRVING HEXHAM, ΔΙΔΑΚΤΟΡΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
Καναδάς
6 Φεβρουαρίου 1978

ΣΥΝΤΟΜΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗΣ ΦΥΣΗΣ ΤΗΣ ΣΑΗΕΝΤΟΛΟΓΙΑΣ

J. GORDON MELTON, ΔΙΔΑΚΤΟΡΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
Ηνωμένες Πολιτείες
10 Μαΐου 1981

SAMUEL S. HILL, ΔΙΔΑΚΤΟΡΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
Ηνωμένες Πολιτείες
12 Αυγούστου 1979

GARY D. BOUMA, ΔΙΔΑΚΤΟΡΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
Αυστραλία
30 Οκτωβρίου 1979

IRVING HEXHAM, ΔΙΔΑΚΤΟΡΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
Καναδάς
6 Φεβρουαρίου 1978

ΣΥΝΤΟΜΗ ΑΝΑΛΥΣΗ
ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗΣ ΦΥΣΗΣ ΤΗΣ ΣΑΗΕΝΤΟΛΟΓΙΑΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Μια Σύντομη Μελέτη της Θρησκείας της Σαηεντολογίας J. GORDON MELTON, ΔΙΔΑΚΤΟΡΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ	1
Σαηεντολογία: Μια Νέα Θρησκεία SAMUEL S. HILL, ΔΙΔΑΚΤΟΡΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ	5
Είναι η Σαηεντολογία Θρησκεία; GARY D. BOUMA, ΔΙΔΑΚΤΟΡΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ	9
Η Θρησκευτική Υπόσταση της Σαηεντολογίας IRVING HEXHAM, ΔΙΔΑΚΤΟΡΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ	11

Εισαγωγή

Η θρησκεία της Σαηεντολογίας αναδύθηκε στις αρχές της δεκαετίας του 1950 και, από την ίδρυσή της μέχρι και τώρα, έχει προσελκύσει το μεγάλο ενδιαφέρον των ακαδημαϊκών που ασχολούνται με θέματα θρησκείας σε όλο τον κόσμο.

Αυτό το βιβλιαράκι περιέχει τέσσερις σύντομες αναλύσεις από τις εκατοντάδες μελέτες που εκδόθηκαν για τη Σαηεντολογία. Γράφτηκαν κατά τα έτη 1978 έως 1981. Οι συγγραφείς τους αντιπροσωπεύουν μοναδικές απόψεις και μια μοναδική γεωγραφική και φιλοσοφική πολυπολιτισμικότητα.

ΜΙΑ ΣΥΝΤΟΜΗ ΜΕΛΕΤΗ ΓΙΑ ΤΗ ΘΡΗΣΚΕΙΑ ΤΗΣ ΣΑΗΕΝΤΟΛΟΓΙΑΣ

J. GORDON MELTON, ΔΙΔΑΚΤΟΡΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

Ο Δρ Melton έγραψε το 1981:

Είμαι ο Διευθυντής του Ινστιτούτου για τη Μελέτη των Θρησκειών στην Αμερική με έδρα το Έβανστον του Ιλινόις, ενός ερευνητικού κέντρου για τη μελέτη των μικρών θρησκευτικών ομάδων στις Ηνωμένες Πολιτείες. Είμαι Διευθυντής αυτού του κέντρου για τα τελευταία δέκα χρόνια.

Είμαι χειροτονημένος ιερέας στην Ενωμένη Εκκλησία των Μεθοδιστών, με έτος χειροτονίας το 1968· είμαι ο Πάστορας στην Ενωμένη Εκκλησία των Μεθοδιστών του Εμάνουελ στο Έβανστον, στο Ιλινόις, και διατηρώ αυτή τη θέση για τριάνμισι χρόνια.

Είμαι μέλος της Εταιρείας για την Επιστημονική Μελέτη των Θρησκειών και της Αμερικανικής Ένωσης της Ιστορίας της Εκκλησίας.

Έχω λάβει πτυχίο στις Θεωρητικές Επιστήμες από το Κολέγιο Μπέρμιγχαμ του Σάουθερν, έχω μελετήσει και λάβει μεταπτυχιακό στη Θεολογία από τη Θεολογική Σχολή Γκάρρετ, η οποία συνεργάζεται με την Ενωμένη Εκκλησία των Μεθοδιστών, και έχω λάβει μεταπτυχιακό στην Ιστορία και στη Λογοτεχνία των Θρησκειών από το Πανεπιστήμιο Νορθγουέστερν (1975).

Είμαι συγγραφέας επτά βιβλίων και ένας από τους εκδότες της *Εγκυκλοπαίδειας του Παγκόσμιου Μεθοδισμού*, και συγγραφέας του *Καταλόγου των Θρησκευτικών Φορέων στις Ηνωμένες Πολιτείες*.

Τα προηγούμενα 16 χρόνια, επιπροσθέτως των καθηκόντων μου ως πάστορας και των ευθυνών μου ως Διευθυντής του Ινστιτούτου για τη Μελέτη των Αμερικανικών Θρησκειών, έχω κάνει έρευνα και έχω ολοκληρώσει τη σύνταξη της *Εγκυκλοπαίδειας*

των *Αμερικανικών Θρησκειών*, ένα περιεκτικό έργο αναφοράς το οποίο εξετάζει σχεδόν 1.200 θρησκείες στην Αμερική και περιγράφει την ιστορία, τις πρακτικές και τα πιστεύω καθεμίας από αυτές. Εξ όσων γνωρίζω, αυτό είναι το πρώτο έργο αυτού του μεγέθους από το 1936.

Έχω εξετάσει τη Σαηεντολογία τόσο με την ιδιότητά μου ως λειτουργός της Ενωμένης Εκκλησίας των Μεθοδιστών όσο και ως Διευθυντής του Ινστιτούτου για τη Μελέτη των Θρησκειών στην Αμερική. Βάσει της μεγάλης εμπειρίας μου ως ακαδημαϊκός των θρησκευτικών κινημάτων, των μελετών μου στο δόγμα, στις αρχές και στις πρακτικές της Εκκλησίας της Σαηεντολογίας, των επισκέψεών μου σε πολλές Εκκλησίες της Σαηεντολογίας (συμπεριλαμβανομένης της Εκκλησίας της Σαηεντολογίας στο Μιζούρι) και των μακρών επισκέψεων σε αρκετούς λειτουργούς της Εκκλησίας της Σαηεντολογίας, θεωρώ ότι αποτελεί θρησκεία με την πληρέστερη έννοια της λέξης. Έχει ένα καλά δομημένο δόγμα, συμπεριλαμβανομένης της πίστης σε ένα Υπέρτατο Ον, την πίστη στην ελευθερία του πνεύματος και την αθανασία της ψυχής, ένα σύστημα λατρείας και λειτουργίας, ένα ευρύ ποιμαντικό πρόγραμμα συμβούλευσης και μια κοινωνική δραστηριότητα προσφοράς των λειτουργών στην κοινότητα που ενσαρκώνει τα δόγματα και τις αρχές της Εκκλησίας. Ένα τέτοιο πλήρες πρόγραμμα σπάνια επιτυγχάνεται από μια νέα θρησκεία που είναι στα γεννοφάσκια της. Η προσεκτική μελέτη που έκανα για την Εκκλησία περιλαμβάνει προσωπική παρακολούθηση μιας γαμήλιας τελετής της Σαηεντολογίας, καθώς και την παρακολούθηση της κυριακάτικης λειτουργίας της Εκκλησίας. Τα τελετουργικά της Εκκλησίας, περιλαμβανομένης της λατρείας, των γάμων, των βαφτίσεων και των κηδειών, είναι γραμμένα στο *Τελετές της Ιδρυτικής Εκκλησίας της Σαηεντολογίας* και στο *Υπόβαθρο και Τελετές της Εκκλησίας της Σαηεντολογίας*. Ακολουθούν παραδοσιακά μοντέλα και εκτελούνται από τον λειτουργό της Εκκλησίας.

Η Εκκλησία της Σαηεντολογίας ασπάζεται την πίστη και τη λατρεία ενός «Υπέρτατου Όντος», καθώς και την πίστη στην αθανασία της ψυχής και ότι ο άνθρωπος είναι ένα πνευματικό ον. Αυτό είναι εμφανές σε όλη τη ζωή της ομάδας – στο πρόγραμμα που οικοδόμησε η Εκκλησία, στις πεποιθήσεις, στις πρακτικές και στη θεωρία της, συμπεριλαμβανομένων και των βιβλίων που αναφέρθηκαν πιο πάνω.

Τα πιστεύω, η λατρεία και η σχέση με τον Θεό ή το Υπέρτατο Ον αποδεικνύονται περαιτέρω στο πρόγραμμα της Εκκλησίας για την ποιμαντική φροντίδα, στην ομαδική λατρεία, στη ζωή της κοινότητας και στο πρόγραμμα για την πνευματική ανάπτυξη.

Η Εκκλησία ασχολείται με τα βασικά θρησκευτικά ερωτήματα όπως από πού ερχόμαστε, γιατί είμαστε εδώ και πού πάμε.

Η Εκκλησία της Σαηεντολογίας διοργανώνει τακτικά κυριακάτικες λειτουργίες και, παρ' όλο που δεν αποτελούν το κύριο γεγονός της εβδομάδας, όπως συμβαίνει στην Εκκλησία των Μεθοδιστών, ωστόσο παρέχουν στην ομάδα τη δυνατότητα της από κοινού λατρείας.

Η Εκκλησία διαδίδει τακτικά τις πεποιθήσεις της μέσω των παραδοσιακών διαύλων της κυριακάτικης λειτουργίας, της διανομής των εκδόσεων της και μέσω των κοινοτικών της προγραμμάτων.

Η Εκκλησία της Σαηεντολογίας είναι σίγουρα μια θρησκεία με την πλήρη έννοια της λέξης.

J. GORDON MELTON

10 Μαΐου 1981

Ο J. Gordon Melton είναι ο ιδρυτής και ο διευθυντής του Ινστιτούτου για τη Μελέτη των Θρησκειών στην Αμερική στη Σάντα Μπάρμπαρα της Καλιφόρνιας. Έχει διεξαγάγει ένα ερευνητικό πρόγραμμα για πολλές διαφορετικές θρησκείες της Αμερικής, με ιδιαίτερη προσοχή στα νέα θρησκευτικά κινήματα που εμφανίστηκαν τόσο έντονα στην Αμερική από το 1965. Είναι ο συγγραφέας/εκδότης για περισσότερα από 20 βιβλία, ανάμεσα στα οποία είναι η Εγκυκλοπαίδεια των Αμερικανικών Θρησκειών (4η έκδοση; 1994), Η Εμπειρία των Αιρέσεων, η Εγκυκλοπαίδεια της Νέας Εποχής, Θρησκευτικοί Ηγέτες της Αμερικής και, πιο πρόσφατα, η Εγκυκλοπαίδεια της Αφρικοαμερικανικής Θρησκείας. Ο Δρ Melton είναι από τους ανώτερους ιεραρχικά στην Ενωμένη Εκκλησία των Μεθοδιστών και έχει υπηρετήσει στο Τμήμα των Θρησκευτικών Μελετών του Πανεπιστημίου της Καλιφόρνιας.

ΣΑΗΕΝΤΟΛΟΓΙΑ: ΜΙΑ ΝΕΑ ΘΡΗΣΚΕΙΑ

SAMUEL S. HILL, ΔΙΔΑΚΤΟΡΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

Ο Δρ Χιλ έγραψε το 1979:

Είμαι επαγγελματίας ακαδημαϊκός στο πεδίο των θρησκευτικών κινημάτων στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, όπως αποδεικνύεται με τους ακόλουθους τρόπους:

- Έχω τον βαθμό του Διδάκτορα της Θρησκευτικής Φιλοσοφίας στο Πανεπιστήμιο Ντιουκ.
- Είμαι καθηγητής θεολογίας για 20 χρόνια, έναν χρόνο στο Πανεπιστήμιο Στέτσον, 12 στο Πανεπιστήμιο της Βόρειας Καρολίνας στο Τσάπελ Χιλ και από το 1972 καθηγητής στο Πανεπιστήμιο της Φλόριντα.
- Έχω εκδώσει τρία βιβλία και πολυάριθμα άρθρα σχετικά με το θέμα.
- Διδάσκω τακτικά αυτό το θέμα.

Τον τελευταίο ενάμιση χρόνο έχω κάνει κάτι σαν ειδικότητα στη μελέτη της Εκκλησίας της Σαηεντολογίας και λάβετε υπόψη ότι είμαι επαγγελματικά αρμόδιος να εκτιμήσω τον χαρακτήρα και τη φύση της.

Υπάρχουν δύο απόψεις που διαποτίζουν όλες μου τις εκτιμήσεις γι' αυτήν. Η πρώτη είναι ότι είναι μια καινούργια, φρέσκια θρησκεία στα πρώτα της στάδια, η οποία θα πρέπει να αντιμετωπιστεί ως μια θρησκευτική οργάνωση που ακόμη αναδύεται, ακόμη αναπτύσσεται, ακόμη ψάχνει τον δρόμο της – χαρακτηριστικά που ισχύουν για όλες τις νέες θρησκείες. Η δεύτερη είναι ότι έχει πολύ περισσότερα κοινά με τις ανατολικές θρησκείες, όπως τον Ινδουισμό και τον Βουδισμό, απ' ό,τι με τις δύο δυτικές θρησκείες

της Βίβλου, τον Χριστιανισμό και τον Ιουδαϊσμό. Είναι σημαντικό η Σαηεντολογία να κριθεί με βάση τα δικά της πρότυπα, τα οποία είναι πιο κοντά σε αυτά της Ανατολής παρά της Δύσης, παρά με την επιβολή της δυτικής κατηγοριοποίησης. Το αν ταιριάζει με τις δυτικές αξίες, τις αξιώσεις και τις θεωρήσεις δεν έχει να κάνει με το αν είναι θρησκεία ή όχι.

Καταλήγω στο συμπέρασμα ότι η Σαηεντολογία ανταποκρίνεται στον ορισμό των θρησκειών, από την άποψη ότι, όπως όλες, έχει τα τέσσερα βασικά συστατικά:

- α. *Σύστημα ηθικών αξιών.* Διδάσκει τη ζωτικής σημασίας ύπαρξη μιας πνευματικής διάστασης της πραγματικότητας.
- β. *Κώδικα.* Ζει με μια ισχυρή αίσθηση ηθικής, με υψηλές αξίες και διάκριση ανάμεσα στο καλό και το κακό, το σωστό και το λάθος.
- γ. *Λατρεία* (Με την έννοια της ομάδας που εκκλησιάζεται.) Επιδιώκει συστηματικά να συνδέσει τους ανθρώπους με την πνευματική διάσταση της πραγματικότητας, την Υπέρτατη Πραγματικότητα, το Υπέρτατο Ον ή τον Θεό.
- δ. *Κοινότητα.* Έχει μια σαφή αίσθηση της ομαδικής ταυτότητας και είναι οργανωμένη θρησκευτική κοινότητα.

Αυτά είναι τα τέσσερα στοιχεία που θεωρούνται ότι συστήνουν ένα θρησκευτικό κίνημα οπουδήποτε.

Κατά συνέπεια, είναι μια αυθεντική θρησκεία με τις δικές της πεποιθήσεις και πρακτικές. Κατά βάση, η Σαηεντολογία είναι μια θεωρία της γνώσης ή ένας τρόπος κατανόησης μέσω του οποίου οι ενορίτες γνωρίζουν τι είναι το Υπέρτατο Ον και πώς να μετέχουν σ' αυτό με σκοπό τη βελτίωση της προσωπικής και κοινωνικής υγείας. Μέσω αυτού του είδους της γνώσης ή κατανόησης ή λατρείας το άτομο αναγνωρίζει τον εαυτό του, πετυχαίνει αυτο-επίγνωση και συμφιλιώνεται με τον Θεό. Σε αυτή τη διαδικασία επίτευξης πραγματικής πνευματικής ελευθερίας η ζωή ενός ατόμου απαλλάσσεται από εμπόδια και δυσκολίες, όσον αφορά αυτή την ελευθερία, και αποκτά πληρότητα και ευτυχία όπως είναι ο προορισμός του ατόμου. Από αυτή την άποψη μοιάζει πολύ με τον Ινδουισμό και τον Βουδισμό.

Η Σαηεντολογία παραδέχεται την πραγματικότητα της Υπέρτατης Πραγματικότητας ή του Θεού. Ο «Θεός» εδώ είναι περισσότερο μια «Απόλυτη Πραγματικότητα» παρά ένα

προσωπικό «Υπέρτατο Ον», ο τρόπος που είναι τα πράγματα με την πιο ουσιώδη και αγνή μορφή τους, ως εκ τούτου η πορεία προς την πληρότητα της ζωής προορίζεται και είναι διαθέσιμη σε όλους τους ανθρώπους. Μέσα από το έργο της αποκάλυψης, που συχνά παίρνει τη μορφή τεχνικών, οι άνθρωποι μπορούν να επιτύχουν τη σύνδεση και τη μέθεξη με το Υπέρτατο Ον. Από αυτή την άποψη, η Σαηεντολογία είναι περισσότερο ανατολική παρά δυτική θρησκεία και συγγενεύει πιο πολύ με τον Βουδισμό παρά τον Ινδουισμό. Στοχεύει στη διαφώτιση μέσω της σύνδεσης με τους τρόπους που τα πράγματα αληθώς, θεμελιωδώς είναι.

Η βασική μέθοδος για θρησκευτική εμπειρία και λατρεία είναι η ποιμαντική συμβούλευση. Αυτό απαιτεί την εφαρμογή της Σαηεντολογίας από έναν λειτουργό της Εκκλησίας σε έναν πιστό. Αυτή είναι η βασική μέθοδος με την οποία το άτομο φωτίζεται και συνδέεται με το Υπέρτατο Ον. Υπάρχουν υπηρεσίες για το κοινό, ωστόσο είναι λιγότερο βασικές για την κατανόηση της Σαηεντολογίας απ' ό,τι η ποιμαντική συμβούλευση. Σε αυτή τη συμβούλευση πραγματοποιείται η πραγματική σύνδεση με τον Θεό.

Η Σαηεντολογία ως θρησκεία δεν εμμένει στον θρησκευτικό μονισμό· για παράδειγμα, επιτρέπεται σε κάποιον να ασκεί τόσο τη Σαηεντολογία όσο και κάποια άλλη θρησκεία, όπως τον Ρωμαιοκαθολικισμό. Εδώ και πάλι εμπίπτει περισσότερο στο ανατολικό στίλ, αυτό της ανοχής στον πλουραλισμό όσον αφορά τιςπίστεις και τα ενδιαφέροντα. Στην πράξη, ωστόσο, λίγοι μόνο Σαηεντολόγοι ασκούν και μια άλλη θρησκεία. Η Σαηεντολογία αναπτύχθηκε σε θρησκεία από τη «Διανοητική», μια θεωρία και τεχνική με στόχο την απόκτηση επίγνωσης για μια ηθική ζωή, κατά τη διάρκεια των τελευταίων 29 ετών. Η δική μου εικασία είναι ότι, καθώς η ανάπτυξη προχωράει, υπάρχει η τάση να ενθαρρύνεται λιγότερο η διατήρηση δύοπίστεων και υπάρχει η τάση να ασκείται ακόμα λιγότερο αυτή η επιλογή. Με άλλα λόγια, τη βλέπω ως θρησκεία που αποκτά ολοένα και μεγαλύτερη επίγνωση για τον εαυτό της ως θρησκεία.

Ο όρος «εφαρμοσμένη θρησκευτική φιλοσοφία» περιγράφει τη Σαηεντολογία αρκετά καλά – αλλά μόνο αν ο όρος είναι απαλλαγμένος από το κυρίαρχο δυτικό θρησκευτικό πλαίσιο. Ο όρος, από τη θετική πλευρά, σημαίνει:

- α. Η Σαηεντολογία είναι θρησκεία, διότι παρέχει τη γνώση και τα μέσα για τη σύνδεση με το Υπέρτατο Ον.
- β. Παρουσιάζει αποτελέσματα (ως εκ τούτου: «εφαρμοσμένη»), όπως μεγαλύτερη επίγνωση για τον εαυτό, κατανόηση, υγεία και ευτυχία.

Από την άλλη πλευρά, χρησιμοποιώντας τον όρο «φιλοσοφία» στοχεύει σε ένα μέλλον, μια προοπτική, παρά σε μια εξεζητημένη θεολογία για έναν προσωπικό Θεό βασισμένη σε παρελθοντικά γεγονότα (όπως συμβαίνει με τις βιβλικές θρησκείες).

Από όλα τα γνωστά αμερικανικά πρότυπα, νομικά, πρακτικά και θρησκευτικά, κρίνω ότι η Εκκλησία της Σαηεντολογίας είναι αυτό που υποδηλώνει το όνομά της, μια πραγματική θρησκευτική οργάνωση.

SAMUEL S. HILL
12 Αυγούστου 1979

Την εποχή που το έγραψε αυτό ο Δρ Hill ήταν Καθηγητής Θεολογίας στο Πανεπιστήμιο της Φλόριντα.

ΕΙΝΑΙ Η ΣΑΗΕΝΤΟΛΟΓΙΑ ΘΡΗΣΚΕΙΑ;

GARY D. BOUMA, ΔΙΔΑΚΤΟΡΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

Έχει ζητηθεί η επαγγελματική μου γνώμη όσον αφορά την ερώτηση:

Είναι η Σαηεντολογία θρησκεία; Παραθέτω τους ακόλουθους επαγγελματικούς τίτλους που σχετίζονται με το θέμα:

Πτυχίο στις Θεωρητικές Επιστήμες στο Κολέγιο Κάλβιν (Ελληνες και Φιλοσοφία)

Πτυχίο από το Θεολογικό Ιεροδιδασκαλείο Πρίνστον (Εκκλησία και Κοινωνία)

Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης στο Πανεπιστήμιο Κορνέλ (Κοινωνιολογία)

Διδάκτορας της Φιλοσοφίας στο Πανεπιστήμιο Κορνέλ (Η Κοινωνιολογία της Θρησκείας)

Έχω δραστηριοποιηθεί στην ακαδημαϊκή μελέτη της θρησκείας για πάνω από μια δεκαετία, κατά τη διάρκεια της οποίας έχω δημοσιεύει πάρα πολύ υλικό στον τομέα αυτό, έχω προεδρεύσει σε συμπόσια σχετικά με τον ορισμό της θρησκείας και έχω δώσει διαλέξεις για την κοινωνιολογία της θρησκείας στο Πανεπιστήμιο Ντάλαουσι της Πολιτείας του Μίσιγκαν και στο Πανεπιστήμιο του Μονάχου.

Έχω διαβάσει διάφορα βιβλία σχετικά με τη Σαηεντολογία και επισκέφθηκα την εκκλησία στη Βικτόρια. Με βάση αυτά τα έγγραφα κι εκείνη την επίσκεψη, η επαγγελματική μου γνώμη είναι ότι η Εκκλησία της Σαηεντολογίας μπορεί ευλόγως να ταξινομηθεί ως θρησκεία. Επιτρέψτε μου να το αναλύσω.

Ενώ υπάρχει κάποια αντιπαράθεση στη διερεύνηση της θρησκείας όσον αφορά τον ορισμό της θρησκείας, όλοι οι αντικρουόμενοι ορισμοί θα περιλάμβαναν ασυζητητί ως θρησκεία την Εκκλησία της Σαηεντολογίας, τις πεποιθήσεις και τις πρακτικές της. Οι αντιπαραθέσεις στον τομέα αυτό επικεντρώνονται στη χρήση της εφαρμογής

του όρου θρησκεία σε ομάδες που εμμένουν σε συστήματα πεποιθήσεων και οι οποίες δεν έχουν ένα σαφώς προσδιορισμένο σύστημα πεποιθήσεων το οποίο να στηρίζεται σε μια βασική δέσμευση προς ένα υπερφυσικό ον, αρχή ή οντότητα και να το εκφράζει ξεκάθαρα. Αφού οι αρχές της Σαηεντολογίας είναι ξεκάθαρα διατυπωμένες και απορρέουν από μια τέτοια δέσμευση, δε θα μπορούσε να υπάρξει καμία αμφιβολία μεταξύ των κοινωνιολόγων που ασχολούνται με τη θρησκεία ότι, όσον αφορά τη Σαηεντολογία, έχουν να κάνουν με μια θρησκεία.

Ο Emile Durkheim, ένας από τους ιδρυτές της Κοινωνιολογίας της Θρησκείας, ορίζει τη θρησκεία ως «ένα ενοποιημένο σύστημα πεποιθήσεων και πρακτικών σε σχέση με τα ιερά πράγματα ... που ενώνει όλους εκείνους που το αποδέχονται σε μία και μοναδική ηθική κοινότητα που ονομάζεται εκκλησία».

Ο Gerhard Lenski, στη σημαντική μελέτη του «Ο Θρησκευτικός Παράγοντας», ορίζει τη θρησκεία ως «...ένα σύστημα πεποιθήσεων σχετικά με τη φύση της δύναμης (ή των δυνάμεων), που τελικά διαμορφώνουν το πεπρωμένο του ανθρώπου, και πρακτικών που σχετίζονται μ' αυτό το σύστημα, τις οποίες συμερίζονται τα μέλη μιας ομάδας».

Αν κάποιος χρησιμοποιούσε αυτούς τους ορισμούς της θρησκείας, σίγουρα θα κατέληγε στο συμπέρασμα ότι η Σαηεντολογία είναι μια θρησκεία.

GARY D. BOUMA

30 Οκτωβρίου 1979

Την εποχή που το έγραψε αυτό ο Δρ Βουμα ανήκε στο διδακτικό προσωπικό του Τμήματος Ανθρωπολογίας και Κοινωνιολογίας στο Πανεπιστήμιο Μόνας, στο Κλέιτον της Βικτόρια, στην Αυστραλία.

Η ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΥΠΟΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΣΑΗΕΝΤΟΛΟΓΙΑΣ

IRVING HEXHAM, ΔΙΔΑΚΤΟΡΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

Ο Δρ Hexham έγραψε το 1978:

Έχει ζητηθεί η επαγγελματική μου γνώμη σχετικά με την υπόσταση της Σαηεντολογίας ως θρησκεία. Έχω μελετήσει υλικά της εκκλησίας, μίλησα με μέλη της εκκλησίας και διάβασα βιβλία σχετικά με τη Σαηεντολογία. Ως αποτέλεσμα αυτής της εργασίας, είμαι τώρα σε θέση να κάνω κάποιο σχόλιο σχετικά με την υπόσταση της Σαηεντολογίας ως θρησκεία.

Θα έπρεπε ίσως να πω κάτι για τον εαυτό μου, ώστε να δώσω τη δυνατότητα σε όποιον ίσως διαβάσει αυτό το κείμενο να κρίνει την εγκυρότητα των συμπερασμάτων μου.

Είμαι Ευαγγελιστής και πήρα το πτυχίο μου στις Θρησκευτικές Σπουδές από το Πανεπιστήμιο του Λάνκαστερ, όπου σπούδασα με τον Καθηγητή Νίνιαν Σμαρτ. Στη συνέχεια έκανα έρευνα στην ιστορία των θρησκειών στο Πανεπιστήμιο του Μπρίστολ με τον Rev. F. B. Welbourn. Ως πτυχιούχος φοιτητής επικέντρωσα τη δουλειά μου στην αλληλεπίδραση μεταξύ θρησκείας και κοινωνίας, μελετώντας για το μεταπτυχιακό μου δίπλωμα τα νέα θρησκευτικά κινήματα στη Βρετανία, και για το διδακτορικό μου τη σχέση μεταξύ Καλβινισμού και Νοτιοαφρικανικού εθνικισμού στη Νότιο Αφρική. Από τότε που ολοκλήρωσα τη διπλωματική μου εργασία, συνέχισα να ενδιαφέρομαι για τη θρησκεία στη Νότιο Αφρική και για τα νέα θρησκευτικά κινήματα στη δυτική κοινωνία. Προς το παρόν κατέχω τη θέση του Βοηθού Καθηγητή της Φιλοσοφίας της Θρησκείας στο Κολέγιο Ρέτζεντ στο Βανκούβερ. Το Κολέγιο Ρέτζεντ είναι μια μεταπτυχιακή θεολογική σχολή προσηλωμένη στη χριστιανική θρησκεία.

Ένα από τα βασικά προβλήματα σχετικά με τη θρησκευτική φύση οποιουδήποτε κινήματος είναι το ζήτημα του ορισμού της θρησκείας. Παρ' όλο που οι μελετητές προσφέρουν πολλούς και διαφορετικούς ορισμούς για τη θρησκεία, σε γενικές γραμμές, μπορούν να διαιρεθούν σε δύο κύριες κατηγορίες. Υπάρχουν οι ορισμοί που ορίζουν τη θρησκεία από την άποψη ενός οργανισμού που σχετίζεται με τη λατρεία, και υπάρχουν και οι

ορισμοί που ορίζουν τη θρησκεία από την άποψη του τρόπου ζωής. Για να αξιολογηθεί η θρησκευτική φύση της Σαηεντολογίας, άρχισα με τη χρήση του ορισμού που έδωσε ο Καθηγητής Νίνιαν Σμαρτ, που είναι μία από τις σημαντικότερες αυθεντίες στο πεδίο των θρησκευτικών σπουδών. Αυτός ο ορισμός δόθηκε σε ένα συμπόσιο στο Πανεπιστήμιο του Λάνκαστερ τον Δεκέμβριο του 1969 και βρίσκεται στη διατριβή του Καθηγητή Σμαρτ με τίτλο « Το Νόημα και η Σημασία της Θρησκείας». Στο τέλος του τμήματος του δοκιμίου του, παράγραφος 2.6ο, ο Καθηγητής Σμαρτ δίνει τον παρακάτω ορισμό:

Ένα σύνολο καθιερωμένων τελετουργικών που ταυτίζονται με την παράδοση και εκφράζουν και/ή προκαλούν ιερά συναισθήματα που απευθύνονται σε ένα επίκεντρο με τον χαρακτήρα θεού ή ημίθεου, ιδωμένα μέσα στο πλαίσιο του ανθρώπινου φαινομενολογικού περιβάλλοντος και τουλάχιστον εν μέρει περιγραφόμενα από μύθους ή από μύθους και δόγματα.

Με βάση αυτόν τον ορισμό και απ' ό,τι έχω μάθει για τη Σαηεντολογία, γίνεται σαφές ότι τόσο η διδασκαλία όσο και η πρακτική της Εκκλησίας της Σαηεντολογίας στη Βρετανική Κολομβία πληρούν τις προϋποθέσεις ώστε η Σαηεντολογία να οριστεί ως θρησκεία. Επίσης, είναι προφανές κατ' εμέ ότι η Σαηεντολογία μπορεί να χαρακτηριστεί ως θρησκεία σύμφωνα με τους ορισμούς που βλέπουν τη θρησκεία ως έναν ολοκληρωμένο τρόπο ζωής. Σχετικά με αυτό, θα ήθελα να αναφερθώ σε μια άλλη διατριβή που παρουσιάστηκε στο συμπόσιο στο Πανεπιστήμιο του Λάνκαστερ το 1969 από τον Rev. F. B. Welbourn. Η διατριβή έχει τον τίτλο: «Προς την Εξάλειψη της Έννοιας της Θρησκείας». Σ' αυτή τη διατριβή ο Rev. Welbourn υποστηρίζει με σθένος την αντίληψη ότι η θρησκεία είναι ένας ολοκληρωμένος τρόπος ζωής και όχι απλώς μια δραστηριότητα λατρείας. Με βάση τον δικό του ορισμό δεν υπάρχει καμιά απολύτως δυσκολία στην αναγνώριση της Σαηεντολογίας ως θρησκεία.

Εν κατακλείδι, θα ήθελα να προσθέσω ότι η θέση μου για τη θρησκευτική φύση της Σαηεντολογίας είναι παρόμοια με αυτή του Δρα Roy Wallis. Όπως κι εγώ, πιστεύει ότι η Σαηεντολογία είναι μια γνήσια έκφραση θρησκευτικής πίστης. Αλλά, όπως κι εγώ, θα ασκούσε κριτική σε συγκεκριμένες πεποιθήσεις και πρακτικές της Εκκλησίας της Σαηεντολογίας. Αυτή η δήλωση μπορεί να μετριάσει με βάση το γεγονός ότι θα ασκούσα κριτική και σε πολλά άλλα θρησκευτικά κινήματα.

IRVING HEXHAM
6 Φεβρουαρίου 1978

Όταν έγραψε αυτή τη διατριβή, ο Δρ Hexham ήταν Βοηθός Καθηγητής της Φιλοσοφίας της θρησκείας στο Κολέγιο Ρέτζεντ, στο Βανκούβερ του Καναδά.